

HELSETILSYNET

tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenestene

Barne- og familiedepartementet
Postboks 8036 Dep

0030 OSLO

DERES REF: / YOUR REF:

VÅR REF: / OUR REF:

DATO: / DATE:

2020/944 1 MAI

24. april 2020

Høringssvar til utkast til midlertidig lov om tilpasninger for barnevernet og fylkesnemnda for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19

Statens helsetilsyn viser til høringsnotatet med utkast til midlertidig lov om tilpasninger for barnevernet og fylkesnemnda for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19 med høringsfrist 24. april 2020 kl. 17.00.

Forslaget innebærer at reglene fastsatt i midlertidig forskrift 3. april 2020 nr. 575 om forenklinger og tiltak for barnevernet og fylkesnemnda for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19, videreføres i en midlertidig lov.

Statens helsetilsyn viser til vår høringsuttalelse til den midlertidige forskriften av 1. april 2020, som vi mener fremdeles er relevant for den midlertidige loven som nå foreslås. I det forrige høringssvaret hadde vi enkelte merknader til forskriftens §§ 6 og 7. Siden forslaget til midlertidig lov i stor grad er en videreføring av forskriften, viser vi til høringssvaret til forskriften med de presiseringer som følger nedenfor.

Vi synes det er positivt at departementet etter forrige høringsrunde kom med presiseringer og tydeliggjøringer av ordlyden i forskriften, og at det er dette som nå foreslås videreført. Helsetilsynet mener det nå fremgår tydeligere at det kun er forhold forårsaket av Covid-19 utbruddet som kan begrunne unntaksreglene i loven, at det er barnevernlovens regler som er gjeldende, men at den midlertidige loven åpner for enkelte snevre unntaksregler.

Departementet foreslår å videreføre forskriftens § 6, i den nye loven. Det er når det er "tvingende" nødvendig for å ivareta barnets behov for omsorg og beskyttelse, Bufetat regionalt nivå kan beslutte å flytte et barn fra en barneverninstitusjon til en annen.

Helsetilsynet mener det var positivt at ordlyden ble endret fra «nødvendig» til «tvingende nødvendig», etter høringen på den någjeldende forskriften, samt at formålet ble tydeliggjort, og at det er denne ordlyden som departementet foreslår å videreføre i ny lov. Vårt standpunkt er imidlertid at ordlyden i bestemmelsen

tydeligere bør reflektere at Bufetat og institusjonsledelsen må ha forsøkt eller vurdert andre måter å avbøte situasjonen på før flytting blir aktuelt. Videre mener vi at det må fremgå at Bufetat og institusjonsledelsen, må samarbeide med barneverntjenesten om beslutningen om å flytte barnet. Helsetilsynet mener det er positivt at det er tatt inn at vurderingene av medvirkning og barnets beste skal dokumenteres, og at Fylkesmannen skal orienteres om beslutning om flytting. Dette er med på å understreke at gjeldende krav i barnevernloven fremdeles er utgangspunktet. Videre vil fylkesmannen ha mulighet til å følge med på situasjonen og gjennomføre med tilsyn når det er nødvendig. Dersom flyttingen er til en institusjon i et annet fylke, må det være fylkesmannen i dette fylket som blir orientert.

Helsetilsynet minner om at barneverninstitusjoner er barnas hjem. Andre barn må ikke flytte fra eget hjem på grunn av Covid-19-pandemien, og den store hovedregel må være at barn som bor på barneverninstitusjon behandles som andre barn. Institusjonen må iverksette de smittevernstiltak man gjør i andre familier. Disse barna er allerede svært sårbare og vil bli enda mer sårbare under denne krisen. Lovutkastets § 6 må derfor forstås som en svært snever unntaksregel.

Videre foreslår departementet å videreføre någjeldende forskrifts § 7 som bl.a. omhandler fylkesmannens adgang til å erstatte tilsynsbesøk med andre kommunikasjonsformer som telefon og videooverføring. Det er når det er årsaker som forårsaket av Covid-19 utbruddet gjør det «tvingende nødvendig» å erstatte ordinære tilsynsbesøk. Helsetilsynet viser til våre kommentarer i vårt tidligere hørings svar og vil understreke at det er positivt at departementet foreslår å opprettholde dagens ordning med tilsynsbesøk etter tilsynsforskriften § 8, og at det bare er unntaksvis at besøk kan erstattes med andre kommunikasjonsformer. Våre tilsynserfaringer viser at det er stor risiko for svikt på landets barneverninstitusjoner, og det er derfor viktig å opprettholde tilsynsaktiviteten også under pandemien.

Vi understreker at den midlertidige loven må oppheves straks den ikke lenger er nødvendig som følge av pandemien, også dersom dette skjer før 31. desember 2020.

Med hilsen

Jan Fredrik Andresen
direktør

Marita Heimstad
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift

Saksbehandler: Marita Heimstad, tlf. 21 52 99 61